

1. Zdolność procesowa dziecka

Aby samodzielnie wnieść sprawę do sądu, powód w Danii musi mieć ukończone 18 lat.

2. Dostępność rozwiązań pozwalających przebieg postępowania do potrzeb małoletniego/nieletniego

Jeżeli chodzi o sprawy karne, nie powołano żadnych wyspecjalizowanych instytucji zajmujących się pokrzywdzonymi dziećmi ani dziećmi występującymi w charakterze świadków. Takie dzieci mają styczność ze zwykłymi funkcjonariuszami policji, prokuratorami i urzędnikami sądowymi.

Jeżeli chodzi o sprawy cywilne, w Danii nie funkcjonują żadne instytucje specjalizujące się w problematyce praw dzieci w postępowaniach cywilnych.

Duński system prawny opiera się zasadniczo na domniemaniu, że sędziowie i komornicy są kompetentni we wszystkich sprawach. Dlatego też w postępowaniach dotyczących dzieci nie biorą udziału żadni wyspecjalizowani sędziowie ani komornicy.

Na sądach ciąży ogólny obowiązek rozpoznania każdej sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki.

W 2013 r. duński rząd postanowił wzmocnić ochronę dzieci i młodzieży przed nadużyciami. W przypadku uznania, że dziecko lub osoba młoda potrzebuje szczególnego wsparcia, rada gminy dopilnowuje, aby zbadano sytuację tego dziecka lub tej osoby młodej.

Jeżeli chodzi o sprawy karne, nie powołano żadnych wyspecjalizowanych instytucji zajmujących się pokrzywdzonymi dziećmi ani dziećmi występującymi w charakterze świadków.

W Danii małoletnich bez opieki uznaje się za grupę szczególnie wrażliwą, dlatego też opracowano wytyczne w zakresie rozpoznawania zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa składanych przez takich małoletnich.

W toku postępowania cywilnego dzieci występujące w charakterze powodów reprezentują ich rodzice lub opiekunowie, ponieważ nie mają one zdolności procesowej. Dzieci wzywane do stawienia się w charakterze świadków przed sądem powszechnym orzekającym w sprawach cywilnych nie są uprawnione do wystąpienia o przyznanie im pełnomocnika z urzędu.

3. Wielodyscyplinarne podejście

W 2013 r. duński rząd przeznaczył środki na finansowanie inicjatyw wzmacniających ochronę dzieci i młodzieży przed nadużyciami. Jedną z tych inicjatyw polegała na utworzeniu 5 specjalnych „ośrodków dla dzieci” obejmujących wszystkie gminy w Danii.

Ustanowiono mechanizm współpracy, aby rozszerzyć współpracę między regionalną administracją publiczną a gminami przy rozwiązywaniu konfliktów na wysokim szczeblu.

4. Szkolenie specjalistów

Sędziowie zastępcy biorą udział w serii obowiązkowych podstawowych kursów szkoleniowych. Wspomniane kursy obejmują szkolenia w zakresie rozpoznawania spraw dotyczących prawa pieczy nad dzieckiem.

Jeżeli chodzi o sędziów, problematykę tę w stosownych przypadkach porusza się w trakcie kursów i seminariów szkoleniowych.

Dla adwokatów reprezentujących dzieci w sprawach cywilnych, karnych lub administracyjnych nie organizuje się żadnych obowiązkowych szkoleń.

Ponadto Dyrektor Prokuratury organizuje seminaria w ramach szkoleń uzupełniających dla prokuratorów mających styczność z dziećmi w toku postępowań.

Rząd duński nieustannie wspiera gminy w ich wysiłkach na rzecz zapewnienia szczególnie narażonym dzieciom, osobom młodym i ich rodzinom dostępu do odpowiednich usług. Dlatego też podjęto decyzję, aby co roku przeznaczać środki na rzecz dalszego kształcenia gminnych pracowników socjalnych.

5. Dobro dziecka

Zgodnie z duńską ustawą o usługach społecznych gmina jest zobowiązana zapewnić dziecku niezbędne wsparcie, kierując się jego dobrem. Wsparcie należy zatem dostosować do konkretnej sytuacji i potrzeb dziecka; należy go również udzielać na wczesnym etapie i w nieprzerwany sposób, aby zapewnić możliwość rozwiązania wszelkich problemów występujących w domu, w którym dziecko zamieszkuje, lub w jego bezpośrednim otoczeniu. Wsparcie musi się ponadto opierać na zasobach własnych dziecka.

6. Monitorowanie i wykonywanie orzeczeń w postępowaniach z udziałem dzieci

Jeżeli chodzi o pokrzywdzonych występujących przed organami wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnych, w przypadku złożenia na policji zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa funkcjonariusze policji są zobowiązani do udzielenia pokrzywdzonemu porad i informacji dotyczących m.in. prawa do uzyskania pomocy prawnej.

Sądy egzekucyjne wykonują orzeczenia w sprawach cywilnych, w których dzieci występują w charakterze powodów, zgodnie ze zwykłymi przepisami dotyczącymi wykonywania orzeczeń. Ponieważ dzieci występujące w charakterze powodów nie mają zdolności procesowej, muszą być reprezentowane przez swoich rodziców lub opiekunów, którzy wykonują prawa przysługujące dziecku będącemu powodem.

W sprawach na gruncie prawa rodzinnego orzeczenia dotyczące prawa pieczy nad dzieckiem i miejsca zamieszkania dziecka wykonują sądy egzekucyjne. Sąd nie może wykonać orzeczenia, jeżeli jego wykonanie naraziłoby zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka na poważny uszczerbek.

7. Dostępność środków zaskarżenia

Jeżeli chodzi o sprawy karne, w przypadku złożenia na policji zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa funkcjonariusze policji są zobowiązani do udzielenia pokrzywdzonemu porad i informacji dotyczących m.in. prawa do uzyskania pomocy prawnej i prawa do wniesienia zażalenia. Powództwo o odszkodowanie może zostać rozpoznane w toku postępowania karnego.

Chociaż dziecko może mieć status powoda, z uwagi na brak zdolności procesowej nie może samodzielnie wszcząć postępowania przed sądami krajowymi we własnym imieniu.

Dziecko może mieć status pozwanego w postępowaniu, ale w takiej sytuacji wszystkich czynności procesowych dokonują w jego imieniu rodzice lub opiekunowie.

Każdy – także dziecko – ma obowiązek złożenia zeznań w toku postępowania sądowego, jeżeli otrzyma wezwanie do stawienia się przed sądem w charakterze świadka. Zgoda jednego z rodziców/opiekunów na udział dziecka w postępowaniu w charakterze świadka nie jest wymagana.

Dzieci mogą mieć status powodów i pozwanych w postępowaniach cywilnych. Ponieważ dzieci zasadniczo nie mają zdolności procesowej, prawa przysługujące im jako powodom i pozwany w postępowaniu – w tym prawo do wniesienia środka zaskarżenia – wykonują ich rodzice lub opiekunowie.

8. Życie rodzinne

Przed przyznaniem rodzicom statusu potencjalnych rodziców adopcyjnych sekretariat wspólnej rady szczegółowo analizuje sytuację wnioskodawców. Wyniki przeprowadzonej analizy przedstawia on wspólnej radzie, która podejmuje na ich podstawie decyzję o tym, czy wnioskodawcom można przyznać status potencjalnych rodziców adopcyjnych.

W duńskiej ustawie o przysposobieniu z grudnia 2015 r. przewidziano wyłącznie możliwość przysposobienia całkowitego dziecka. Obecnie duński akredytowany organ ds. przysposobienia współpracuje wyłącznie z państwami pochodzenia, których przepisy dopuszczają możliwość przysposobienia całkowitego.

W odniesieniu do krajowych spraw dotyczących przysposobienia przepisy duńskiej ustawy o przysposobieniu stanowią, że wszystkie dzieci powyżej 12. roku życia muszą wyrazić zgodę na przysposobienie.

Jeżeli dziecko nie ukończyło jeszcze 12. roku życia, organy administracji publicznej są zobowiązane do przekazania informacji na temat stosunku dziecka do przysposobienia, o ile umożliwia to stopień dojrzałości dziecka i charakter sprawy.

Minister Spraw Społecznych i Spraw Wewnętrznych jest odpowiedzialny za ustawodawstwo dotyczące przysposobienia.

[Wymiar sprawiedliwości przyjazny dziecku w Danii\(499 kB\)](#) (499 Kb)

Ostatnia aktualizacja: 30/07/2020

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej.

Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja

Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.